



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

25. De Summi Pontificis potestate in Paganos, & eos qui sunt Christianæ
fidei & religionis exortes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

Paganos cogere ad audiendum verbum Dei, quod in factis litteris veteris, & noui Testamenti continetur? De hoc quoque libro citato. *quæst. 3.*

Tertio queritur, An iidem Pagani auctoritate Papæ possint expelli, & eici ex oppidis Ecclesiasticæ temporalis ditionis, ea lege & conditione, vt si remanere velint, Christi Domini religionem, & sacris imbuantur, datis induciis, & deliberandi tempore constituto: Sin minus, relictiis sedibus, ad alias sese confestim transferant? De hoc quoque *ibidem. quæst. 4.*

Quinto queritur, An iidem Pagani possint adigi Pontificia auctoritate ad eulorum idolorum suorum abiiciendum. ad legem naturæ seruandam, ad idolorum aras, delubra, & fana deferenda ad ritus superstitionis respondendos, ad omnem denique impietatem sacrilegam repudiandam? De hoc etiam *ibidem. quæst. 5.*

Sexto queritur, An habeat summus Pontifex auctoritatem, & potestatem inquirendi, & animaduertendi in Paganos temporali ecclesiæ ditioni non subditos, ea præcise ratione, qua infideles sunt. De hoc *similiter ibidem. q. 6.*

Septimo queritur, An penes summum Pontificem sit ius, & potestas promulgandi Christi Euangelium vbique gentium, & compellendi infideles Principes ad populos ad audiendum? De hoc *ibidem libro citato. num. 7.*

Octavo queritur, An penes Romanum Pontificem sit auctoritas, & potestas concedendi ius Christianis Principibus, quo valeant prædictos Paganos debellare, eo nomine & causa, quod Idola, & fæta numina, siue simulacra inanimatum Deorum venerentur, & colant. De hoc *ead. lib. quæstione 8.*

Nono queritur, An Pagani temporali ecclesiæ ditioni non subditi, quia naturæ leges, & iura persequantur, valeant auctoritate Papæ compelli ad naturæ ius seruandum. De hoc etiam *ead. lib. q. 9.*

Decimo queritur, Quibus in casibus siue causis potestatem habeat summus Pontifex concedendi ius, & facultatem Christianis Principibus, vt valeant agere etiam armis contra prædictos Paganos? De hoc etiam *ead. lib. quæstio. 10.*

Vndecimo queritur, An Papa iure tolerare queat superstitionis ritus eorum Paganorum, qui sunt temporali Romanæ ecclesiæ ditioni subiecti? De hoc *lib. citato. q. 11.*

Duodecimo queritur, An auctoritate Papæ possint citra ullam iniuriam Pagani, siue ecclesiæ subiecti, siue non, priuari omni dominio & iurisdictione in Christianos, sibi alioqui subiectos. De hoc *S. Thom. 2. 2. quæst. 10. art. 10. C. nos quoque supra lib. citato. quæst. 12.*

CAP. XXVI.

Quid iuris, & potestatis habeat Romanus Pontifex in mortuos.

Primo queritur, An aliud possit Romanus Pontifex in eos qui iam vita functi sunt? Respondet, in personam quidem mortui ius & potestatem nullam habere, quia in illam possit agere, quia mortuus est extra iurisdictionem ecclesiæ, & eius persona morte desit esse. Item *e. à nobis de sent. excomm. dicit Innocent III. Nec obstat quod ecclesiæ legitur attributa potestas ligandi atque soluendi homines super terram; tanquam non possit soluere, & ligare sub terra sepultos.* Sic ille. Potest tamen agere in cadauer, siue corpus mortui, videlicet ne ei sacra detur sepultura, antequam ab ecclesiâ absoluator, vt colligitur *ex cap. à nobis citato.* Potest quoque in mortui bona agere Romanus Pontifex, vt videlicet bona eius publicentur, ne transeant ad hæredes. *Glossa in cap. à nobis prædicto, in verbo Mortuos.* Sic enim, vt *ibi ait Glossa,* post mortem agitur de matrimonio, propter bona, *cap. causam qua, qui filii sunt legitimi.*

Secundo queritur, An summus Pontifex siue ecclesiâ mortuos valeat excommunicare? De hac re disputatum

est, vt refert *Et agr. libr. 4. hist. eccles. c. 37.* in Concilio V. Generali vni plerique senserunt, posse anathema ferri in hæreticos post mortem, cum eos constiterit cum hæresi decessisse. & Gratianus in vitæque partem d'ilect de hac controuerfia 2. 4. 9. 11. per aliquot capitula. Duæ sunt sententiæ: Vna est assertorium, posse hæreticos mortuos excommunicari. *Glossa & Panorm. in c. si quis de hæret. Ludouicus Rom. in singulari 725. & altera glossa in cap. Iudæi 2. de Iudæis, Gabriel in 4. distin. 18. q. 2. art. 2. Conclus. 5. Coroll. 4. Tabien in verbo, Excommunicatio 4. num. 1.*

Alterâ est sententiâ dicentium, non posse excommunicari. *Socius in 4. dist. 22. q. 2. art. 2. ad finem, Siluest. in excommunicatio 1. §. 7. Nauarr. in Manuali c. 27. n. 271. Alphons. Cast. lib. 2. de Hæret. puni. c. 19. & 20. Couarru. in c. Alma mater. de sent. excomm. part. 1. §. 11. n. 8. dicit hanc sententiâ esse omnium Theologorum, & iuris Pontificii Consultorum, & oppositam sententiâ glossæ, & Panormitani, & Ludouici Romani esse falsam, & ab ea cauendum.*

Aliqui dicunt primam sententiâ non esse tam improbabilem, quam putat Couarruias. nam in *c. si quis de Hæret. dicitur ei, scilicet Hæretico, anathema dicatur, videlicet post mortem. c. à nobis de sent. excomm. dicit Innoc. III.* [in certis casibus à Canonibus annotatis, ligasse legitur ecclesiâ mortuos & soluisse] Accedit, quod nihil obstat videtur mors, quoniam quis dum viueret, potuit Canonice moneri, ne hoc vel illud crimine admittirer: deinde mortuus ratione contumaciæ in vita quæ post mortem innotuit, excommunicari poterit, quia licet mortuus sit extra iurisdictionem ecclesiæ, ratione tamen delicti, quod in vita patrauit, videtur subesse iurisdictioni, & potestati ecclesiæ. Nihilominus tamen videtur secunda sententiâ vera, quia crimina morte extinguuntur & quorundam, *dist. 23. c. accusatus. §. si viro, ad finem, de Hæret. in sexto, c. l. 1. & 2. C. si reus, vel accusatus mortuus fuerit.* Quare quod in *c. si quis de Hæret. &* alibi habetur, Hæreticum post mortem excommunicari posse: hunc sensum habet, posse post mortem declarari, hunc vel illum cum hæresi ex hac vita decessisse, & proinde tanquam excommunicatum esse ecclesiastica sepultura priuandum. Viuos non posse pro eo Missarum sacrificia, aut preces offerre, & bona eius publicanda.

Sed dabitur quæstionis est, quid dicendum, si v. g. Titius mandauerit Caio, vt Seium Clericum vulnecret, & mortuus est Titius antequam Caius mandata implellet, & post mortem Titii Caius mandatarius Seium percussit, an Titius iam vita defunctus in excommunicationem incurrat? *Glossa in c. mulieres. de sent. excomm. in verbo auctoritas, vel mandato negat eum incurere in excommunicationem, & citat Innocentium, & Hostensium, sic etiam Panorm. in eo capite.* Altera est sententiâ affirmantium eum in excommunicationem incidere. Sic *Goffredus, & Tancredus in eo cap. à Glossa citati, &* probant, quia *ex c. maiores. de baptis. c. eius effectus.* [voluntas nisi ante mortem reuocetur, permanet post mortem.] *Richardus in 4. dist. 18. art. 5. q. 4. vtraque opinionem, vt probabilem, refert.* Certe meo iudicio, prima sententiâ est vera: tum quia mandatum, mandatoris morte finitur. *inter causas ff. mandati. §. 1. c. relatum, & c. licet. de offi. deleg. nam mandatum est voluntas mandatoris, sed voluntas cuiusque in morte, cum vita ipsius finitur ac desinit: tum etiam quia, vt dixi, crimina morte extinguuntur: ergo crimen Titii quo mandauit Seium vulnecrare, morte ipsa extinctum est: nec in c. maiores dicitur voluntas post mortem durare si reuocata non fuerit ante mortem, sed post somnum, vel amentiam.*

Tertio queritur, An Papa, vel ecclesiâ valeat absolueré ab excommunicatione mortuos.

De hoc Innoc. III. in *c. à nobis, de sent. excomm.* primum dicit ille: Si quis cum excommunicatione à vita decesserit, quamuis signa contritionis, & penitentiae dederit, non potest in loco sacro sepeliri, nec possunt viui pro eo preces Missarum sacrificia offerre, nisi prius fuerit ab excommunicatione absolutus: nihil impedit, vt quis sic ligatus apud ecclesiâ, & solutus apud Deum. Secundo

dicit: